

Huomio yhdenvertaisuuteen

Kehittämisen ydin ja tuotokset

Anna-Maija Heikkilä ja Jaana Loukasmäki

Yhdenvertaisuus

- ▶ Yhdenvertaisuuden edistäminen Maksuttoman ehkäisyn kokeilussa
- ▶ Taustalla yhdenvertainen organisaatio (organisaation ja asiakkaan tarpeet havainnoiva)
- ▶ Hyvinvointialueiden strategiassakin jo
- ▶ Huomioi yhdenvertaisuuslaki ja seksuaalioikeudet (ja lasten oikeudet) taustalla myös

Satakunnan hv-alueen strategia vuodelle 2023-2025

Etelä-Pohjanmaan hv-alueen strategia

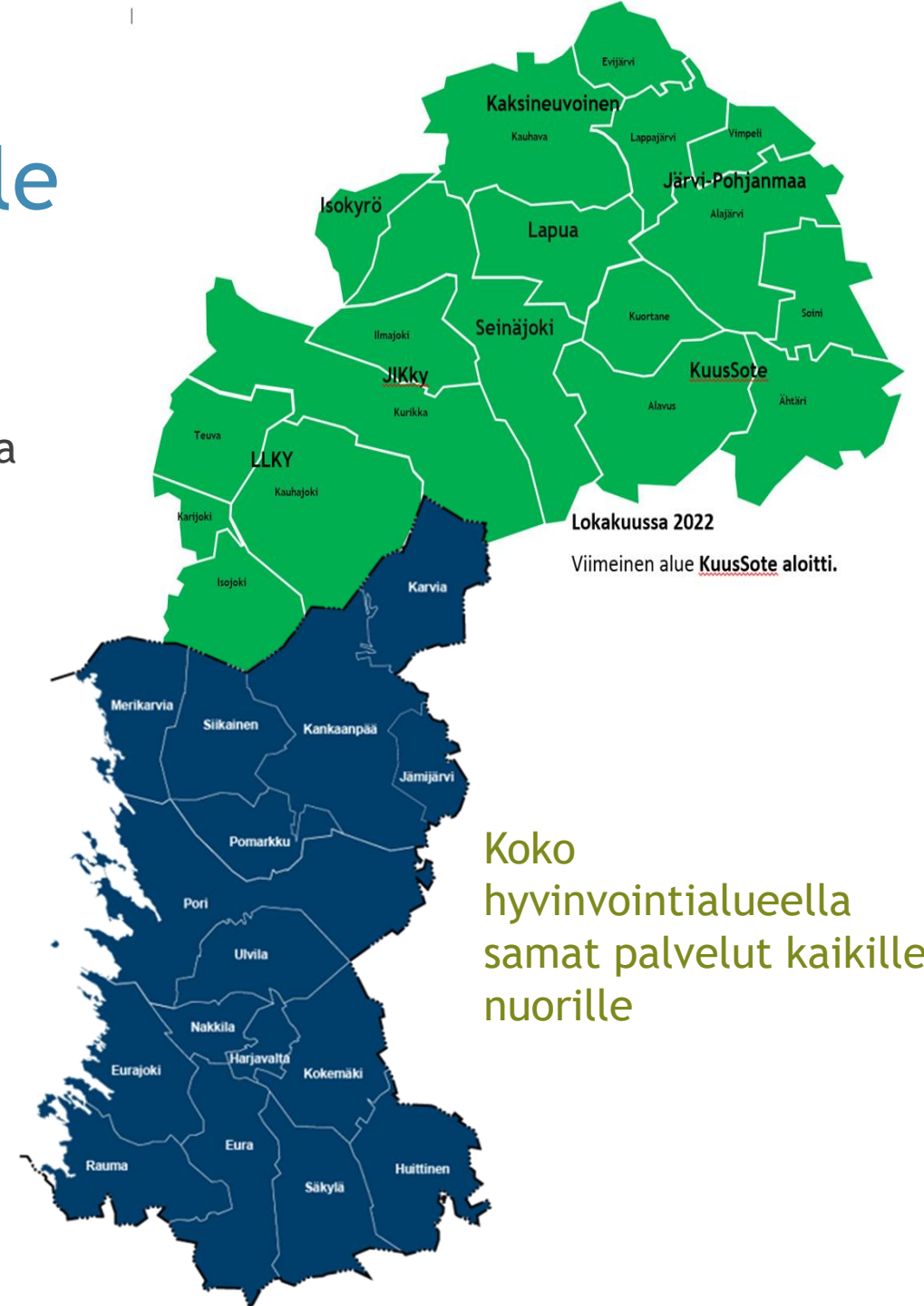
Strategiassamme

Asiakasnäkökulma ja väestö

1. Alueen väestön terveys, hyvinvointi ja turvallisuus kehittyy positiivisesti.
2. Palvelujen laatu ja asiakastyytyväisyys kehittyy positiivisesti. Palveluille on asetettu selkeät laatukriteerit.
3. Alueellinen yhdenvertaisuus toteutuu sekä saatavuudessa että saavutettavuudessa.
4. Erityishuomiota vaativat asiakasryhmät tunnistetaan ajoissa ja niihin kohdistetaan resursseja oikea-aikaisesti.

Palvelut yhdenvertaisesti nuorille

- ▶ Paljon yhteneväisyyttä kehittämistoimissa sekä lähtökohdissa
- ▶ Asukasmäärät:
Etelä-Pohjanmaa 190 980
Satakunta 212 653

Ehkäisy maksutta kaikille alle 25-vuotiaille läpi koko hyvinvointialueen

- ▶ Toteutettu maksuttoman ehkäisyn kokeilu, joka alkoi 2022 (2/22, 8/22)
- ▶ Kaikki raskauden ehkäisyn välineet kaikille (10/22, 12/22)
- ▶ E-P päätöksessä 6/23 kotikuntaehtoisuus poistui ja myös Satakunnassa kaikki pitkäaikaisesti alueella oleskelevat saavat maksutta ehkäisyn
- ▶ E-P: toiminta otetaan pysyväksi käytännöksi
- ▶ Satakunta: päätös jatkosta tulossa

Kaikki ehkäisyvälineet
kaikille sukupuolesta
riippumattomasti

Maantieteellinen yhdenvertaisuus

- ▶ Molemmat hyvinvointialueet laajat maantieteellisesti
- ▶ Palvelujen saatavuutta parannettu: sähköinen ajanvaraus (S valmistumassa prosessi ja E-P jo toiminnassa koko hva:lla)
- ▶ S: Ehkäisyn aloitus- ja kontrollikäyntien e-lomakkeet rakennettu ja yhdistetään sähköiseen ajanvaraukseen (ei aiemmin sähköistä ajanvarausmahdollisuutta kaikkiin yksiköihin)
- ▶ Asiakkaat saavat samanlaista palvelua samoilla menetelmillä ja valmisteilla yhdenvertaisesti palvelupisteestä riippumatta. Alueen yhdenmukaisuus valmisteissa tärkeää.

- ▶ Palvelun saavutettavuus paikkakunnilla, joilta terveysasema puuttuu ja nuori ei pääse palveluun--> etä- ja digipalvelujen kehittäminen!

Sukupuolen moninaisuus

- ▶ Tuloksena, että kondomit saatavilla myös koko hyvinvointialueella maksutta (molemmilla alueilla yllättävästi puuttui valikoimasta osasta yksiköitä kokonaan)
- ▶ E-P ja S: suuseksisuoja mukana valikoimassa. Kokemuksia ohjauksesta ja kohderyhmästä kerätään
- ▶ Asiakkaan kohtaamiseen sekä puheeksi ottoon huomioita ja lisätty valmiuksia koulutuksin (S: ”Seksuaalisuus osana ihmisen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja seksuaaliterveyttä”, E-P: monialaisesti Valmiuksia seksuaalikasvatukseen -webinaarit syksyllä.)
- ▶ Suunnitteilla seksuaalikasvatukseen liittyvä peli pojille (E-P)
- ▶ Vaikutus: Miten saadaan pojat palveluihin entistä paremmin?

Sukupuolitietoinen
viestintä

Haavoittuvassa asemassa olevat

- ▶ Yhteistyö läpi sote-palvelujen
 - ▶ E-P: sijoitettujen lasten lakisääteisen terveystarkastuksen ja siihen liittyvän haastattelulomakkeen suunnittelutyö (siinä seksuaaliterveyden huomioiminen)
 - ▶ S: jalkautuminen päihde- ja mielenterveyspalveluihin
 - ▶ Maksuton ehkäisy molemmilla alueilla tukee hyvin myös sosioekonomisesti heikompien osuutta (mm. alaikäiset, opiskelijat)
-
- ▶ Jatkokehittämisen suhteen havaittiin, että sosiaalipalveluissa - erityisesti sijoitettujen nuorten - seksuaalioikeuksiin on syytä kiinnittää enemmän huomiota

Seksuaaliterveyspalvelujen erityisen tuen tarvitsijoita pyritään löytämään aktiivisesti

- ▶ Alueen sijaishuollossa olevien lasten ja nuorten lakisääteistä terveystarkastusta on kehitetty (esitietokaavakkeet) huomioiden myös seksuaaliterveyden kysymykset
- ▶ E-P ja S: Raskauden keskeytyksen hoitopolku. Erityisen tuen tarvitsijat tunnistettava hoitopolulla .ja ehkäisy suunniteltava tarpeen mukaan
- ▶ E-P: Vaativan päihderiippuvuusosaston henkilökuntaa koulutettu seksuaaliterveyspalveluista ja maksuttomasta ehkäisystä.
- ▶ E-P: Valmiuksia seksuaalikasvatukseen -webinaarisarja. Ammattilaisille monialaisesti. Aihealueina mm. seksuaali-identiteetti, kehitysvammaisten seksuaalisuus, seksuaalinen kaltoinkohtelu
- ▶ S: Yhteistyössä kahdeksan hyvinvointialueen kanssa järjestetty seksuaaliseen häirintään ja sen tunnistamiseen liittyvä webinaarisarja. Henkilöstö tunnistaa erityisen tuen tarvitsevia ja ohjata oikeisiin palveluihin

Asiakasnäkökulma

- ▶ Molemmilla alueilla jalkauduttu tapahtumiin mukaan (koulujen tapahtumat)
- ▶ E-P: kutsuttu nuoria koulutukseen
- ▶ Nuorisovaltuustossa oltu mukana (keskustelutilaisuudet)
- ▶ E-P: asiakaskysely tulossa
- ▶ S: somemarkkinointi nuorille (somevaikuttajan kolme videota TikTokissa, tavoitti yli 12 000 henkilöä, joista yli 75% oli alle 25-vuotiaita)

Huomio yhdenvertaisuuteen
asiakkaan perspektiivistä